

Державна установа «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» висловлює свою повагу та повідомляє наступне.

У Львівській області за 2024 рік реєструється ріст захворюваності на вітряну віспу на 80,84% (на 3 122 випадки). Зареєстровано 6 984 випадки (283,93 на 100 тисяч населення) проти 3 862 випадків (157,01 на 100 тисяч населення) за аналогічний період минулого року. Серед дітей до 17 років зареєстровано 6 111 випадків, що становить 87,50%. Захворюваність реєструвалася в усіх районах Львівської області, перевищення середньообласного показника зареєстровано в Шептицькому (657,04 на 100 тисяч населення), Золочівському (367,94 на 100 тисяч населення) та Львівському (289,93 на 100 тисяч населення) районах.

Найбільше випадків серед дітей зареєстровано у вікових групах: 5-9 років – 3030 випадків, що становить 42,58% та 10-14 років – 1458 випадків відповідно 23,86%.

Враховуючи зростання захворюваності на вітряну віспу та з метою попередження поширення у закладах освіти пропонуємо інформувати керівників закладів освіти щодо необхідності проведення профілактичних та протиепідемічних заходів.

Вітряна віспа (вітрянка) — це заразне вірусне захворювання, що переважно вражає дітей.

Причини вітряної віспи

Збудником є вірус вітряної віспи та оперізувального герпесу (*Varicella-zoster virus, VZV*) або герпесвірус людини 3 типу (ГВЛ-3). Вірус нестійкий поза організмом людини, швидко гине від дезінфекційних засобів, а також під дією температури понад 60 °С.

Джерелом інфекції є хвора людина. Хвороба надзвичайно заразна.

Сприйнятливість населення до вітряної віспи становить 90–95%.

Як і коли передається вірус?

Вірус передається повітряно-крапельним шляхом і з потоком повітря на відстань кількох десятків метрів. Заразитись можна навіть при умові відсутності безпосереднього контакту або знаходження в одній кімнаті. Також заразним є вміст пухирців при вітряній віспі. Період заразливості – з останнього дня інкубаційного періоду до появи висипу, весь період висипання до 5-го дня від появи останнього елемента висипки.

Для вітряної віспи характерна осінньо-зимова сезонність.

Як проявляється вітряна віспа?

Інкубаційний період, тобто час, що минув із моменту потрапляння вірусу в організм до появи перших симптомів захворювання, становить від 10 до 21 дня, в середньому 14 днів (у людей із ослабленим імунітетом він може бути збільшений до 28 днів). Захворювання починається з лихоманки, головного болю, нездужання. Потім, зазвичай на 2-й день гарячки, з'являється висип. Спочатку утворюються невеликі червоні плями, які з часом перетворюються у прозорі пухирці (везикули). Висип поширюється по всьому тілу, локалізується на обличчі, волосистій частині голови, тулубі та кінцівках. Це супроводжується сильним свербінням шкіри.

Чим небезпечна вітряна віспа?

Після перенесеного захворювання на вітряну віспу формується стійкий імунітет. Однак вірус пожиттєво зберігається латентним у нервових гангліях і під впливом неспецифічних подразників, зазвичай ослаблення імунітету, може активуватися, спричиняючи оперізувальний герпес. В певних випадках хвороба може мати серйозні ускладнення, такі як бактеріальні інфекції шкіри, рубці на шкірі (можуть сформуватися після

заживлення висипу), зневоднення, пневмонія (запалення легень), лімфаденіт (запалення лімфатичних вузлів), енцефаліт (запалення мозку). Особливо небезпечною ця інфекція є для немовлят, підлітків, дорослих, вагітних та осіб з груп медичного ризику. У людей із ослабленим імунітетом перебіг захворювання може бути навіть смертельним. Розвиток хвороби у матері кілька днів до або після пологів дуже небезпечний для новонародженої дитини, у якої може розвинутися тяжка вірусна інфекція.

Що робити, щоб не захворіти на вітряну віспу?

Найважливішим профілактичним заходом є уникати контакту з людьми, які мають ознаки інфекційних хвороб.

Для захисту від вітряної віспи в Україні зареєстровані вакцини «Варілікс», «Варівакс», діти й дорослі можуть власним коштом робити щеплення проти вітряної віспи.

Вакцинація є рекомендованою, не входить до календаря обов'язкових щеплень, проводиться за кошти фізичних осіб.

З метою профілактики вітряної віспи рекомендовано вакцинуватись таким групам:

- здоровим дітям, які досягли 12-місячного віку і не хворіли на вітряну віспу;
- дітям під час вступу до дитячого дошкільного закладу та школи, які раніше не хворіли на вітряну віспу;
- працівникам охорони здоров'я та освіти, які мають високий ризик інфікування і не хворіли на вітряну віспу.

У випадку контакту з хворим на вітряну віспу рекомендована вакцинація впродовж 72 годин — це може захистити від хвороби або полегшити її перебіг.